

**DJELATNOST I RAD
COLLEGIUM PRO MUSICA SACRA
U ŠKOLSKOJ GODINI 1985/86.**

Prošla se godina, Evropska godina glazbe, godina Bachove, Händelove i Lukačićeve obljetnice protegla velikim dijelom i u ovu školsku godinu. CPMS je u proljeće 1985. počeo vrlo studiozno pripremati Lukačićeve motete koje je izveo kao prvi dio programa na svom godišnjem koncertu u Hrvatskom glazbenom zavodu. Ponovno ih je, na izričit zahtjev organizatora, zajedno s djelima Jelića i Grgičevića izveo na Večerima stare glazbe u Sv. Donatu u Zadru kao drugi dio svog cijelovečernjeg koncerta.

Isti je program CPMS u cijelosti ponovio u Rimu u Crkvi sv. Jeronima, djelomično u Crkvi sv. Apolinara i na Koncertu nacija u Auli Pavla VI. u Vatikanu, a sve u sklopu Internacionalnog kongresa crkvenih pjevača u Rimu od 26. do 29. rujna 1985.

Svim tim nastupima Collegium se temeljito premijirovalo i prekaljalo sa sudjelovanjem na Simpoziju u povodu 400. obljetnice rođenja Ivana Marka Lukačića u Zagrebu, Šibeniku i Splitu. Svakdje je bio lijepo dočekan i oduševljeno primljen u publici i kritici. U Zagrebu je isti program ponovio u Katedrali i u crkvi na Sv. Duhu, a predavanje o reproduktivnim problemima u opusu I.M. Lukačića održala je s. Imakulata Malinka u Splitu i Zagrebu. Tako je 9. studenoga 1985. završila Lukačićeva proslava i Kolegijevo izvođenje njegovih djela, čiju je slavu Collegium pronio od Zagreba do Rima.

Zatim su počele pripreme za tradicionalni godišnji koncert Collegiuma koji je ove godine održan u Bazilici u Palmotićevoj ulici 24. 4. 1986. s djelima Jelića, Lukačića, Scarlattija, Schütza, Händela i Bacha, sve skladatelja jubilaraca. U prvom dijelu koncerta nastupili su solisti s. Cecilia Pleša, Iva Hraste, Želimir Puškarić, Matiša Rajčić, Schola cantorum i instrumentalisti izvođeći djela Lukačića, Jelića i Schütza. Scarlattijevu sonatu za orgulje izveo je Mario Penzar, a 4 Bachova korala zbor u pratnji velikih orgulja na kraju prvog dijela koncerta. Cijeli drugi dio koncerta bio je posvećen 78. kantati J.S. Bacha »Jesu der du meine Seele« — djelu koje je time prvi put kod nas izvedeno poslije rata. Isti je koncert Collegium ponovio 24. 5. u Crkvi sv. Katarine na Gornjem gradu, s jedinom izmjenom što je umjesto Scarlattijevih sonata za orgulje izведен koncert za pet flauti od Loeilleta. Prihod tog lijepo posjećenog i izvanredno uspjeelog koncerta bio je namijenjen obnovi Crkvi sv. Katarine.

Solisti i Schola cantorum izveli su uz pratnju instrumentalista djela Vinka Jelića u okviru proslave 350. obljetnice smrti Vinka Jelića u Institutu za crkvenu glazbu.

Collegium je osim toga pjevalo na dva božićna koncerta u Kapeli ss. Naše Gospe u Primorskoj na Badnjak i u Bazilici Srca Isusova na Bogojavljenje. Nastupio je nadalje na Susretu mladih na Šalati i na božićnoj smotri zagrebačkih crkvenih zborova u crkvi Marije Pomoćnice na Knežiji. Ostale koncerete održao u Sarajevu u crkvi sv. Ante na Bistriku pred prepunom crkvom uglavnom mlade publike. Poslije koncerta bio je susret s mladima Sarajeva. U Drežniku je pjevalo povodom 800-obljetnice grada i župe, a sezonom je završio solističkim koncertom u crkvi sv. Franje na Kaptolu i gostovanjem na Glazbenim večerima na Osoru. Na solističkom koncertu su osim s. Ceciliije Pleša i s. Imakulate Malinka nastupili i gosti Tinka Muradori, flauta i Georg Draušnik, oboj izvođeći djela Bacha, Zianija, Lellotta i Jelića. U Osoru je uglavnom ponovljen program s ovogodišnjih koncerata: Bachova 78. kantata i djela Jelića i Lukačića.

U Katedrali i crkvi na Sv. Duhu snimio je kazetu s pučkim adventskim pjesmama za ciklus Crkvena godina, a pučke pjesme za potrebe emisija na hrvatskom jeziku na Radio-Vatikanu.

Dva puta je nastupio na kolaudaciji orgulja u crkvi sv. Duha u Jarunu i u kapeli Corpus Domini. Inače je redovito pjevalo na misi u 11,30 sati u Katedrali dva puta mjesечно. Tu treba istaći naročito svečanu uskrsnu misu, kada je nastupio i orkestar i zbor pojačan pjevačima iz zobra »I. G. Kovačić« koji su zajedno s kolegijevcima proslavili Uskrs s Händelovim »Aleluja«. Pjevalo je i na godišnjoj misi za svog pokojnog člana i suočivača Željka Petrača. Izvan Zagreba Collegium je pjevalo na misama u Sarajevu, Drežniku, Jastrebarskom i Brdovcu. Na Tijelovo je u kapeli Corpus Domini pjevalo na misi i poslije na klanjanju uz Riječ i glazbu do 23 sata — do zadnjeg tramvaja. Taj je nastup i samim kolegijevcima i brojnim posjetiocima ostao u naročito lijepom sjećanju.

CPMS je i ove godine i prošlih godina intenzivno društveno živio. Slavio je blagdan sv. Cecilije, Nikoline, duhovno se pripremao za Božić i Uskrs na pokorničkom slavlju koje je vodio o. Alojzije Litrić, proslavio »svoj« dan kad uzoriti gospodin kardinal Kuharic, dugogodišnji prijatelj i dobročinitelj Kolegija dolazi posvetiti radne prostorije. Treba istaći da je jedan dio kolegijevaca, njih deset, sudjelovalo na seminarima za evangelizaciju Crkve. Članovi su se brijali za svoje bolesnike, pomagali kad je tko bio u nevolji, dijelili poslove i zaduženja kako je tko stigao i mogao zajedno sa svojim voditeljicama proživjeli još jednu uspješnu radnu godinu punu Božjega blagoslova.

Lj.

GLAZBENI DOGAĐAJI

RARITET ZBIRKE MUZIKALIJA ALGAROTTI- -UDINA U HRVATSКОM GLAZBENOM ZAVODU U ZAGREBU

U nadi da će naići na do sada našoj javnosti nepoznata djela za harfu, pregledala sam sve muzikalije u zagrebačkim knjižnicama i arhivima. Među malobrojnima naišla sam na jednu vrlo zanimljivu skladbu koja se, koliko sam uspjela ustanoviti, ne nalazi ni u najvećim glazbenim zbirkama Londona i Pariza. Riječ je o starom engleskom izdanju engleske kraljevske himne koju je skladatelj SMITHS obradio u obliku varijacije za harfu solo. Naslov glasi:

God Save the King
With Variations for the Harp, Composed by
D.A.L. SMITHS.
Pr. 1. s.
London. Printed for R. Wornum № 42. Wigmore
Street, Cav. Sq.

Godina izdanja nije navedena. Cijena notama je bila jedan šiling, a prodavale su se u Fentumovoj trgovini muzikalija na Strandu (Sold at Fentum's Music Shop № 78 Strend) kako piše pri dnu prve stranice. Uspostavila sam pismenu vezu s Muzičkom bibliotekom (The British Library) Britanskog muzeja (The British Museum) u Londonu, u kojoj se ne nalazi navedena Smithsova skladba. Stručnjaci ove knjižnice raspolažu s podatkom da je izdavač Robert Wornum na gore navedenoj adresi imao tiskaru od 1777. do 1815. godine. O skladatelju D.A.L. Smithsu nije poznato ništa, osim da je sačuvan vrlo mali broj njegovih kompozicija. Samo se za jednu od njih može sa sigurnošću ustvrditi da je tiskana 1793. godine. Stručni bibliotekari britanske knjižnice smatraju da su varijacije koje se nalaze u knjižnici Hrvatskog Glazbenog Zavoda tiskane također oko 1793. godine.

Tema, engleska kraljevska himna, i deset varijacija pisane su u tročetvrtinskoj mjeri u B-duru (Si bem. magg.) i odaju da je autor dobro poznavao mogućnosti tadašnjeg tipa harfe s jednim redom pedala. Služeći se klasičnim harmonijama i s podosta rokoko ukrasa, skladatelj je postigao značajnu raznolikost u karakteru pojedinih varijacija. Postoji vjerojatnost da je skladba nastala za potrebe prilikom svečanosti na engleskom dvoru ili pak da je D.A.L. Smiths bio harfist koji je na nekom primanju svirao u čast vladara svoje varijacije.

Ovaj jedini do sada poznati primjerak Smithsove skladbe nalazi se u zbirci muzikalija ALGAROTTI-UDINA, a vlasništvo je stolne crkve u Krku. Zbirka je zaslugom zagrebačkog muzikologa svjetskog glasa dr. Dragana Plamenca od 1936. godine pohranjena u Hrvatskom Glazbenom Zavodu u Zagrebu, Gundulićeva ulica 5. Primjer ovih varijacija ponovo dokazuje da je filolog i strastveni sakupljač glazbenih rijetkosti i vrijednosti, svećenik Nicola Algarotti-Udina (Krk 1791 – Beč 1838) sakupio i poklonio svojem rodnom gradu Krku izvanredno zanimljivu i dragocjenu zbirku muzikalija i glazbenih instrumenata, u kojoj su se, čak i za njegovo vrijeme, nalazile prave glazbene rijetkosti.

Zanimljivu Smithsovou skladbu sam uvrstila u svoj repertoar solističkih djela za harfu. Kopiju sam poslala u Svjetski dokumentacioni centar za harfu (The Repository of the American Harp Society, Library of Congress, Washington, D.C.) da se nađe među ostalim vrijednim i rijetkim djelima svjetske literature za harfu.

Rajka DOBRONIC-MAZZONI

LIRSKI UGOĐAJ NA VIOLINSKOM RECITALU TATJANE OLUJIĆ

Bilo je veoma ugodno 10. VI. 1986. prisustvovati u Hrvatskom glazbenom zavodu recitalu renomirane beogradske violinistice Tatjane Olujić, koja je uz klavirsku suradnju maestra Aleksandra Vujića prezentirala djela J. Turine, E. Ysaye, J. Slavenskog i B. Bartoka.

Unatoč činjenici da je istog dana svirao i renomirani talijanski violinist Uto Ughi u velikoj dvorani »Lisinski« (u organizaciji Koncertne direkcije Zagreb), dvorana Hrvatskog glazbenog zavoda bila je ispunjena brojnim ljubiteljima ozbiljne glazbe zahvaljujući izuzetnom zalaganju Kluba prijatelja glazbe »Jugoplast«.

Već sama koncepcija programa (J. Turina: *Sonata br. 1. u d-molu op. 51 iz 1929.*, E. Ysaye: *Sonata br. 3. op. 27 »Balada«*, J. Slavenski: *Slavenska sonata op. 5 iz 1924.* i B. Bartok: *Sonata iz 1903.*) nam jasno ukazuje da smo pred sobom imali vrhunske umjetnike koji nadilaze okvire jugoslavenskog renomea. Ovaj isti program je Tatjana Olujić sa velikim uspjehom svirala u CARNEGIE HALLU (New York) nakon brojnih gostovanja širom Evrope, te u Latinskoj Americi i SAD-u.

Interpretirajući ovaj program (koji zahtijeva veliko umijeće i energiju) umjetnica nam je prikazala spektar vrhunskih kreacija koje su na prečac osvojile zagrebački auditorij. Bujni mediteranski temperament u djelu J. Turine, lirska ugodaj u »Baladi« E. Ysaye, robustni balkanski timbar *Slavenske sonate* J. Slavenskog i meditativna tragica Bartokove *Sonate*, donesen i spontano i s lakoćom osebujnog LIRIZMA koji isijava iz svakog tona ove velike umjetnice. Profinjena klavirska suradnja maestra A. Vujića bila je u lijepom skladu s intencijama soliste, a u isti mah je osmišljenim zvučnim koloritom pružala izvanredan fundament na kojem je violinska dionica zasirkla u spektru lijepog glazbenog umijeća.

Na spontane aplauze, slijedila su dva bisa sa djelima S. Jopline i P. Sarasatea, kao ustupak zahvalnoj publici koja je poželjela ponovno doživjeti i čuti ovakav lijepi koncertni ugodaj.

Miloš LAŠOŠEVIĆ

VIJESTI IZ INOZEMSTVA

OTKRIVENO NEPOZNATO ORGULJSKO DJELO F. LISZTA

Jedno dosada nepoznato orguljsko djelo Franzia Liszta otkrio je Michael von Hintzenstern (Weimar). To će djelo biti predstavljeno u okviru koncerata pod naslovom »Bach i Romantika« na Peternallovim orguljama u Dernstadtlu. Radi se o jednoj slobodnoj obradi »Consolation« Nr. 6 u E-duru koje je bilo objavljeno 1884. u jednom povjesnom albumu. Ovo djelo nosi naslov »Tröstung« i zaista se razlikuje ova preradba za orgulje od originalnog izdanja »Consolation« za klavir. Zaključuje se da je ovaj komad bio izvođen od legendarnog kantora Wilhelma Gottschalga, ali pod vodstvom Liszta.

MEĐUNARODNI KONGRES O PALESTRINI

Drugi međunarodni kongres o Palestrini održan je u Rimu od 3. do 5. svibnja 1986. Naslov kongresa bio je »Palestrina i njegovo djelovanje u glazbi i u evropskoj kulturnoj povijesti do danas«. Sudjelovalo je oko 25 glazbenih znanstvenika iz Italije, Francuske, Španjolske, Njemačke i Engleske.

M. M.